

Raadsvoorstel

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 1 juli 2021
Agendanummer	:
Onderwerp	: Jaarstukken 2020

Voorstel

1. De jaarstukken 2020, zijnde het jaarverslag en de jaarrekening, vast te stellen met een positief resultaat van € 792.000 voor mutaties in reserves en resultaatbestemmingen;
2. In te stemmen met de exploitatiebudgetoverhevelingen ten bedrage van € 724.000 van 2020 naar 2021;
3. Het resterende positieve resultaat 2020 van 68.000 te storten in de Algemene Reserve
4. In te stemmen met een vrijval van € 215.023 in de algemene reserve;
5. In te stemmen met de overheveling van VAR gelden uit 2018 naar 2021 van € 234.525;
6. In te stemmen met de overheveling van VAR gelden uit 2019 naar 2021 van € 121.000;
7. In te stemmen met de overheveling van VAR gelden uit 2020 naar 2021 van € 40.000;
8. In te stemmen met de overheveling van reserve monumenten van € 30.000 naar 2021;
9. In te stemmen met de overschrijding van de kredieten met het bedrag van € 47.720 in 2020;
10. Kennis te nemen van de bevindingen van de accountant;
11. De begroting 2021 te wijzigen voor de mutaties voortkomend uit het vaststellen van de jaarrekening;
12. Het college van burgemeester en wethouders decharge te verlenen voor het in de jaarrekening 2020 verantwoorde bestuur, behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden conform artikel 199 GW.

Inleiding

Met genoegen bieden wij u de jaarstukken 2020 aan. Hierin leggen wij verantwoording af over het in 2020 gevoerde beleid en de daarbij behorende financiële resultaten.

Het jaar 2020 zal de geschiedenisboeken in gaan als het jaar waarin de wereld te maken kreeg met het Covid-19 virus. Waar in het begin van 2020 nog werd gedacht dat het “allemaal wel mee zou vallen” blijkt dat de impact van het virus enorm is. In alle geledingen van de maatschappij kregen we te maken met de effecten. In het begin van deze crisis ging het vooral over de druk op de zorg. Later ging het over terrassen, horeca en winkels waarbij we als land tot twee keer toe in een lockdown gingen. Het grootste gedeelte van Nederland ging op slot.

Ook onze gemeente kreeg het nodige voor haar kiezen. Met name in de laatste twee maanden van het jaar steeg het aantal mensen dat positief op corona testte flink. In 2020 stierven helaas 23 inwoners aan de gevolgen van Covid-19. Ons medeleven gaat uit naar iedereen die door deze ziekte dierbaren moet missen en naar de inwoners die ermee besmet waren en er nog steeds de gevolgen van ondervinden.

Veel activiteiten of projecten werden uitgesteld of gingen niet door. Denk hierbij aan de herdenking van 75 jaar bevrijding en de Veerse Dag. Politiek maakten we een crisis mee en moesten de raadsvergaderingen anders worden georganiseerd. Ambtenaren werden min of meer verplicht om thuis te werken en fysiek contact was niet of zeer beperkt mogelijk. Thuiswerken en videobellen was de norm. Door stevige inzet van onze ICT-afdeling en het inzetten van extra hard- en software maakten we een snelle omschakeling van fysiek naar online.

In onze gemeenschap zagen we een enorme veerkracht. Veel sectoren als onderwijs en zorg regelden veel zaken zelf en hadden buiten korte lijnen en betrokkenheid, weinig inzet van ons als gemeente nodig. Inwoners hielpen elkaar met boodschappen, keken naar elkaar om en regelden attenties voor eenzame ouderen.

Covid-19 heeft een enorme impact op onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Mensen ervaren steeds meer moeite met het naleven van de regels. Ondernemers kampen langdurig met onzekerheid of hun bedrijven het gaan redden of niet. Ook op onze organisatie is de impact groot. Covid-19 maakte het voor onze bestuurders en haar ambtenaren niet gemakkelijk. Vanaf het voorjaar 2020 draaien verschillende medewerkers mee in de crisisstructuur om onze rol in de bestrijding van Covid-19 te kunnen vervullen. En wat zou het effect zijn voor de plannen die wij in de begroting hadden opgenomen en kunnen we bereiken wat we wilden bereiken? Hoe zouden de bezuinigingen die afgelopen jaar in de begroting 2021-2024 zijn doorgevoerd zich in het begrotingsjaar 2020 zich verhouden en uiteraard de vraag wat de (financiële) impact van de Covid-19 pandemie op onze gemeente zal zijn.

Gelukkig kunnen we aangeven dat veel zaken wel doorgang hebben kunnen vinden. Dezelfde veerkracht, als we in onze gemeenschap ervaarden, zagen we ook terug in onze organisatie. Er is, ondanks de omstandigheden, hard gewerkt. Ook de gemeenteraad werkte (online) gestaag door en nam de nodige besluiten. Wel hebben we moeten constateren dat ook een aantal zaken niet of niet volledig zijn gerealiseerd. Wel rekenen wij erop dat deze in 2021 tot een goed einde kunnen worden gebracht. Daar waar Covid-19 als oorzaak van de vertraging wordt gezien is dit in de toelichting op de cijfermatige afwijkingen opgenomen. Tevens is er voor dit jaar een separate Corona paragraaf toegevoegd waarin is samengevat wat de effecten zijn van de pandemie op de gemeente Geertruidenberg.

Ondanks alles is het ons gelukt om mooie resultaten te realiseren of processen in gang te zetten waarvan we de komende jaren resultaten gaan zien. We denken hierbij aan de renovatie van de zwembaden die nagenoeg is afgerond. Na vele bestuursperiodes onduidelijkheid ten aanzien van de Schattelij is er een besluit gevallen dat in de basis zal gaan bijdragen aan de culturele, toeristische en recreatieve ambitie van de gemeente.

In 2020 heeft de landelijke overheid budget verstrekt voor de uitvoeringskosten van de Tozo. Hieraan zitten ook kosten verbonden voor de controles op de rechtmatige verstrekking, die zoals bekend, achteraf plaats vinden. Deze kosten worden in 2021 gemaakt en nemen we mee in de tussenrapportages van 2021.

Door de samenvoeging van het WMO-loket en de diverse loketten van Sociale Zaken in het Loket Werk, Inkomen en Zorg brengen we de exacte vraag van de mensen die ons om ondersteuning vragen beter in beeld en zijn we in staat daar adequater op te reageren, zodat de beslissing van de ene hand het werk van de andere niet teniet doet.

2020 stond ook in het teken van het opstellen van de Omgevingsvisie Geertruidenberg. De strategische visie in het kader van de aankomende omgevingswet die als basis dient voor het in de toekomst op te stellen omgevingsplan en programma's. De Omgevingsvisie geeft onze ambitie weer, ook op nieuwe thema's als biodiversiteit, klimaatadaptatie en energie. De visie is eind 2020 als ontwerp ter inzage gelegd. Inwoners en andere belanghebbenden konden vanaf dat moment hun zienswijzen kenbaar maken.

Ook kwam, in het tweede deel van het jaar, onze boa-capaciteit weer op orde en onderhielden we extra intensief contacten met ondernemers, verenigingen en inwoners. Er werden hulpstructuren voor inwoners opgezet die behoefte hadden aan ondersteuning door Covid-19 en er werd door keihard werken uitvoering gegeven aan de extra steunmaatregelen voor ondernemers vanuit het Rijk.

Omdat de impact van Covid-19 niet begrensd wordt door de einddatum van een boekjaar zullen we ook in 2021 nog de nodige effecten merken. Vandaar ook dat wij, ondanks een positief resultaat over 2020, willen

blijven benadrukken dat behoedzaamheid rondom financiën cruciaal blijft. Ondanks de genomen maatregelen in de begroting 2021-2024, zien we ook in de komende jaren behoorlijke financiële uitdagingen. Covid-19 heeft meer dan ooit blootgelegd dat de veerkracht van gemeenten onder druk staat door de scheve verhoudingen tussen de taken en inkomsten vanuit het Rijk in het sociaal domein. De onderhandelingen tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Rijk om meer financiën en een gelijkwaardiger positie te verkrijgen hebben ook op het moment van dit schrijven nog geen positieve uitkomst. Ook onze reserveposities en solvabiliteitsratio staan hierdoor onder druk.

Met name de zorgkosten vergen blijvend aandacht. Uiteraard is al vóór 2020 nagedacht over de inzet van maatregelen om de kosten beheersbaar te maken, zoals de inzet van kwaliteitsaudits, de start van de pilot met een praktijkondersteuner bij huisartsen voor jeugd en het verbeteren van de managementinformatie om meer inzicht te krijgen in de data. In 2020 is het Lokaal Uitvoeringsplan Jeugdhulp vastgesteld. Hierin staan diverse projecten benoemd om enerzijds de transformatie binnen het jeugddomein verder vorm te geven en anderzijds meer grip te krijgen op de kosten binnen de jeugdzorg.

Bij de WMO loopt sinds medio 2020 een pilot met een wijk GGD-er die mede ten doel heeft onnodige verwijzingen naar dure zorg te voorkomen. Voorts is er bij de laatste aanbesteding voor de persoonlijke begeleiding (2019) een nieuwe categorie in het leven geroepen, de waakvlamfunctie, die moet voorkomen dat begeleidingstrajecten onnodig blijven duren en waarbij afgeschaald wordt waar dat kan en weer opgeschaald waar dat moet. Hierbij wordt wel steeds een vinger aan de pols gehouden. Ook voor de WMO is in 2020 een plan van aanpak opgesteld om de kosten te beheersen. Hierin worden een aantal maatregelen beschreven waarmee op termijn de sterk oplopende kosten in het Sociaal Domein, en met name die van Wmo-begeleiding, teruggedrongen moeten worden. Eén van deze maatregelen betreft het sterker sturen op resultaten. Deze strakkere sturing vindt zowel op cliënt- als op aanbiedersniveau plaats. Ook moet hierdoor een verschuiving van de zorgwaarte plaatsvinden: lichte ondersteuning daar waar dat kan en verantwoord is en zwaardere vormen van ondersteuning voor een zo kort mogelijke termijn, waarna deze ook afgebouwd wordt (ook indien verantwoord) naar een lichtere vorm.

Daarom benadrukken we het belang om scherp naar financiën te blijven kijken, bewuste afwegingen te maken in de plannen voor de toekomst en scherp te zijn en te blijven op risico's.

Samenvatting

Financiële resultaten op hoofdlijnen

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2020 op hoofdlijnen weer. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de toelichting bij de programma's, zoals opgenomen in het gedeelte jaarverslag en naar de toelichting op de financiële afwijkingen, zoals opgenomen in het jaarrekeninggedeelte.

De jaarrekening 2020 sluit met een overschot van € 792.000. Dit overschot is inclusief de bedragen die in 2020 zijn overgehouden vanwege vertraging als gevolg van Covid-19. Ook zijn er een aantal uitgavenposten waarover in 2020 reeds is besloten c.q. een bestelling is geplaatst, maar waarmee op basis van de voorschriften (levering heeft nog niet plaatsgevonden) geen rekening gehouden mag worden bij de bepaling van het jaarrekeningsaldo op 31 december 2020. Deze zogenaamde "zachte verplichtingen" vallen in beginsel in het rekeningsaldo en zullen in 2021 beschikbaar gesteld moeten worden. Het gaat hier om een totaal bedrag van € 724.000. Bij het raadsbesluit stellen we voor deze middelen te bestemmen voor de verschillende doelen. Feitelijk is het (netto) jaarrekeningresultaat daarmee berekend op € 68.000.

Het resultaat is het saldo van een veelheid van (veelal incidentele) afwijkingen ten opzichte van de begroting. In de onderstaande tabel worden een aantal significante afwijkingen, niet uitputtend, genoemd die mede hebben geleid tot het rekeningresultaat. In deel B Jaarrekening, is per programma op detailniveau een toelichting opgenomen van de afwijkingen van zowel de baten als de lasten.

Taakvelden mutaties > 40.000								
Taakveld	Taakveld omschrijving		Lasten		Baten		Saldo	
0.10	Mutaties reserves		94.687	N	497.237	N	591.924	N
2.1	Verkeer en vervoer		46.281	V	310.955	V	357.236	V
2.4	Economische havens en waterwegen		60.415	V			60.415	V
7.2	Riolering		75.948	N			75.948	N
7.3	Afval		128.830	N	118.370	V	10.461	N
7.4	Milieubeheer		193.312	V			193.312	V
8.1	Ruimtelijke ordening		264.965	V	74.540	N	190.425	V
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) <i>* inclusief reserve-mutatie</i>		12.306.369	V	12.511.008	N	204.640	N
8.3	Wonen en bouwen				105.809	V	105.809	V
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		107.987	V	40.133	N	67.854	V
5.1	Sportbeleid en activering		145.434	V			145.434	V
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		100.932	N	40.854	V	60.078	N
0.10	Mutaties reserves				77.022	N	77.022	N
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		295.770	V			295.770	V
6.2	Wijkteams		190.692	V			190.692	V
6.3	Inkomensregelingen		734.305	V	866.186	N	131.881	N
6.5	Arbeidsparticipatie				112.386	V	112.386	V
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+		191.326	N			191.326	N
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-		304.148	V	124.178	V	428.326	V
6.82	Geëscaleerde zorg 18-		433.046	N			433.046	N
7.5	Begraafplaatsen en crematoria		46.233	V			46.233	V
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		73.682	V			73.682	V
0.1	Bestuur		128.467	N			128.467	N
0.10	Mutaties reserves		1.408.043	N	1.167.405	V	240.638	N
0.5	Treasury		120.803	V			120.803	V
0.62	OZB niet-woningen				118.320	N	118.320	N
0.4	Overhead		520.897	V	46.060	V	566.957	V
	Overige mutaties taakvelden < 40.000				100.410	V	100.410	V
	Totaal		12.850.013	V	12.058.020	N	791.993	V

De specificatie van de resultaatbestemmingen treft u hieronder in tabelvorm aan en in het jaarrekeninggedeelte. Daarin is tevens een overzicht opgenomen van de aanwending/vrijval van de budgetten die gedekt worden uit de Vrije Algemene Reserve (VAR).

Specificatie resultaatbestemmingen

Overhead Personeel	27.000
Wegen, straten en pleinen	10.000
Maaien bermen	64.000
Sportbeleid	9.000
Volksfeesten	15.000
Gem. gebouwen Historische gebouwen (incl vishal)	6.000
Gem. gebouwen Fort Lunet	16.000
Kinderopvang	9.000
Algemene voorzieningen Jeugd	59.000
Inburgering	163.000
Programma Langer Thuis	50.000
Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg	45.000
Participatiebudget	35.000
Algemeen Milieu	100.000
Algemene begraafplaatsen	26.000
Bestemmingsplannen pilots en projecten	43.000
Omgevingswet	12.000
Omgevingsvergunning	35.000
Totaal budgetten mee te nemen naar 2021	724.000

Het totaal van de afwijkingen minus de resultaatbepaling bedraagt € 68.000 voordelig. Het resultaat bestaat, op hoofdlijnen, uit een incidenteel voordeel van € 972.000, waarvan na resultaatbestemming € 248.000 resteert en een structureel nadeel van € 180.000. In hoeverre het structurele nadeel doorwerkt in de begroting 2021 -2024 valt nu nog niet te zeggen. Dit zal bij de Turap 2021-1 worden beoordeeld.

Resultaatbestemmingen:

Jaarrekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	792.000	V
Resultaatbestemmingen	724.000	N
Jaarrekeningresultaat na resultaatbestemming	68.000	V

Overzicht budgetoverhevelingen Vrije Algemene Reserve

In de onderstaande tabel is een weergave opgenomen van de begrote en werkelijke bedragen van de Vrije Algemene Reserve (VAR). Per jaar is het begrote en werkelijke bedrag opgenomen en het restant. Vervolgens is opgenomen welk bedrag meegenomen zou moeten worden naar 2021. Het dan overblijvende bedrag valt vrij en daarmee terug in de Vrije Algemene Reserve. Onder de tabel is per jaarschijf de voorgenomen aanwending in het jaar 2021 begrepen.

	begroot	werkelijk	Resteert	Meenemen	Vrijval
2018	2.247.802	1.954.985	292.817	234.525	58.292
2019	583.000	378.435	204.565	121.000	83.565
2020	135.000	21.833	113.167	40.000	73.166
Totaal voordeel Vrije Algemene Reserve					215.023

VAR18 - Advies en onderhoud sportvelden	116.525
VAR18 - Amendement extra budget duurzaamheid	43.000
VAR18 - Bestemmingsplannen (t/m 2019 bestemmingsplan Wonen)	75.000
Totaal vanuit 2018 meenemen naar 2021	234.525

VAR19 - Advieskosten Donge – Oevers	18.000
VAR19 - inrichting fysieke plekken voor jongeren	30.000
VAR19 - Opstellen bestemmingsplannen	56.000
VAR19 - Verzamelgraf / ruimen	17.000
Totaal vanuit 2019 meenemen naar 2021	121.000

VAR20 - Formatie DIV uit kadernota	40.000
Totaal vanuit 2020 meenemen naar 2021	40.000

Overschrijding kredieten 2020

Omschrijving Krediet	Krediet	Restant Krediet Ultimo 2020
Mech.electr.inst Pont Keizersv.Werfk.weg.	52.000	-17
20 OV: armaturen 2020	117.041	-9.704
20 OV: lichtmasten 2020	10.641	-1.036
Scheurvorming Goodfloring -HMC	110.000	-3.524
20 Kunstgrasveld Right Oh	400.000	-14.746
Nieuwbouw De Wilsdonck 2016-2019 Parklaan	-17.042	-17.042
20 Vervanging VDI Hosts	90.000	-1.652
Totaal		-47.720

Risico's versus interne beheersing

In de jaarstukken wordt in de programma's een toelichting opgenomen op de belangrijkste risico's, waaronder de top 10 risico's, zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierbij wordt tevens aangegeven welke risico's zich hebben voorgedaan in 2020 en welke beheersmaatregelen het college daartoe heeft genomen. De risico's, die zijn opgenomen in de top 10 van de paragraaf Weerstandsvermogen, zijn voorzien van een cijfer. Dit cijfer correspondeert met het cijfer in de top 10.

Bijlagen

1. Jaarstukken 2020 deel I en deel II
2. Accountantsverslag
3. Accountantsverklaring

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris, de burgemeester,

R.C.J. Nagtzaam

M. Witte

Nummer:

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg van 25 mei 2021;

Besluit:

De raad besluit:

1. De jaarstukken 2020, zijnde het jaarverslag en de jaarrekening, vast te stellen met een positief resultaat van € 792.000 voor mutaties in reserves en resultaatbestemmingen;
2. In te stemmen met een vrijval van € 215.023 in de algemene reserve;
3. In te stemmen met de overheveling van VAR gelden uit 2018 naar 2021 van € 234.525;
4. In te stemmen met de overheveling van VAR gelden uit 2019 naar 2021 van € 121.000;
5. In te stemmen met de overheveling van VAR gelden uit 2020 naar 2021 van € 40.000;
6. In te stemmen met de overheveling van reserve monumenten van € 30.000 naar 2021;
7. In te stemmen met de overschrijding van de kredieten met het bedrag van € 47.720 in 2020;
8. In te stemmen met de exploitatiebudgetoverhevelingen ten bedrage van € 724.000 van 2020 naar 2021;
9. Het resterende positieve resultaat 2020 van 68.000 te storten in de Algemene Reserve;
10. Kennis te nemen van de bevindingen van de accountant;
11. De begroting 2021 te wijzigen voor de mutaties voortkomend uit het vaststellen van de jaarrekening;
12. Het college van burgemeester en wethouders decharge te verlenen voor het in de jaarrekening 2020 verantwoorde bestuur, behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden conform artikel 199 GW.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 1 juli 2021,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

drs. K.M.C. Millenaar-Rammelaere

M. Witte